

4. Сорокіна А. М. Тенденції розвитку сучасної кондитерської галузі України. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. №7. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-04-15/2023-7-04-15>

5. Проблеми з імпортом, внутрішнім попитом та декомунізацією. Що відбувається на українському ринку кондитерських виробів. URL: <https://delo.ua/agro/problemi-z-importom-vnutrisnim-popitom-ta-dekomunizacijeyu-shho-vidbuvajetsya-na-ukrayinskomu-rinku-konditerskix-virobiv-427683/>

6. Світові тренди на ринку випічки, хлібних виробів та шоколаду у 2024 році. URL: <https://cacaomill.com.ua/blog/svitovi-trendi-na-rinku-vipichki-khlibnikh-virobiv-ta-shokoladu-u-2024-rotsi>

Чередник А. О.

К.е.н., викладач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, Харківській національній економічній університету імені Семена Кузнеця

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розуміння сучасними підприємствами необхідності інноваційних змін видається очевидним, оскільки це віддзеркалює шлях до економічного успіху та ефективного функціонування в господарському середовищі. Економічна вигода від інноваційного розвитку значною мірою залежить від можливості підприємства здійснювати безперервний і комплексний процес впровадження новаторських рішень. Зазначений процес в свою чергу базується на стратегічному плануванні та створенні організаційних структур, які вбудовуються в корпоративну культуру, трансформуючи процес впровадження прогресивних змін до необхідної складової функціонування підприємства. Таким чином, важливим для керівництва підприємств є розуміння процесу здійснення всебічних інноваційних трансформацій задля збереження стабільності та безперервності розвитку підприємницький потенціал.

Однак існують значні перешкоди для інноваційного розвитку підприємства, як об'єктивні, так і суб'єктивні. З одного боку, ефективність залучення інновацій великою мірою залежить від сприятливості економіко-політичних умов. З іншого боку, інноваційний розвиток неможливий без необхідних компетенцій персоналу підприємства, що є важливим елементом ефективності діяльності підприємства. Якщо перша умова є загальною для вітчизняних підприємств і свідчить про рівень розвитку країни, то друга є індивідуальною та специфічною, залежить від кадрового та інтелектуального потенціалу кожного підприємства та від ступеня інтеграції інноваційних наукових знань у підприємницьку діяльність.

Інноваційний розвиток можна розглядати як систематичний процес у межах підприємства, що спрямований на використання та розвиток його інноваційного потенціалу [1]. Його результатом є комплекс змін і виникнення нових можливостей, спрямованих на досягнення економічних результатів у конкурентній боротьбі та забезпечення економічно безпечного розвитку. Управління інноваційним розвитком включає планування, організацію, мотивацію, координацію, регулювання та оцінку інноваційних процесів та їх результатів на підприємстві. Воно спрямовано на впровадження передових технік, технологій, організаційних, кадрових, продуктових та ресурсних інновацій, що дозволять забезпечити довгострокову конкурентну перевагу в умовах інтенсифікації господарської діяльності.

Варто зазначити, що аналіз динаміки витрат на виконання наукових досліджень і розробок показав скорочення частки фундаментальних наукових досліджень, зокрема найбільша частка витрат припадає на прикладну сферу [2, 3, 4]. Це свідчить про тенденцію вітчизняних виробників зосереджуватись переважно на розробці нових виробів та матеріалів, техніки та технологій, які, переважно, є новаторськими лише для внутрішнього ринку. Однак реальна кількість інноваційно-активних підприємств залишається дуже низькою, а частка інноваційної продукції в загальній структурі залишається невеликою. Така тенденція, в стратегічному плані, є серйозною загрозою для національної безпеки України, оскільки ще більше поглиблює відставання вітчизняної економіки від розвинених країн.

В контексті підприємства можна виділити наступні ключові напрямки інноваційного розвитку: розробка стратегії інноваційного розвитку, моніторинг та забезпечення наукових досліджень і розробок задля їх подальшої реалізації на практиці, відбір найбільш перспективних інноваційних проектів, формування конкурентних переваг, пов'язаних зі створенням нового продукту або послуг та створення нових технологій та управлінських рішень.

Важливим аспектом ефективності стратегії активізації інноваційної діяльності є стимулювання інноваційних процесів, зокрема застосування різноманітних методів і форм для підтримки господарських суб'єктів у впровадженні інновацій з метою підвищення конкурентоспроможності їх продукції та загальних позицій підприємства на ринку.

Аналіз сучасних досліджень з питань інноваційної складової діяльності підприємств дозволяє виділити наступні пріоритетні напрямки інноваційного розвитку суб'єктів господарювання:

- стимулювання попиту на інноваційну продукцію;
- підтримка діяльності з розроблення або освоєння виробництва продукції шляхом впровадження результатів інтелектуальної діяльності;
- заохочення використання передових технологій у виробництві;

фінансова підтримка суб'єктів, що здійснюють інноваційну діяльність, зокрема, при наданні інжинірингових послуг і реалізації проектів з підвищення екологічної безпеки.

Крім зазначеного, важливим є стимулювання працівників, оскільки їхня креативність є основою для створення та впровадження інноваційних змін. Мотивами для працівників можуть бути творчий розвиток, вирішення актуальних проблем, самореалізація, наукове зростання, отримання визнання через ефективність інноваційного проекту тощо.

Отже, у сучасному господарському середовищі розуміння необхідності інноваційних змін для підприємств вважається очевидним. Це відображає шлях до досягнення економічного успіху та ефективного функціонування у сфері підприємництва. Економічна вигода від інноваційного розвитку в значній мірі залежить від здатності підприємства впроваджувати постійний і комплексний процес нововведень. Цей процес ґрунтується на стратегічному плануванні та створенні організаційних структур, які входять до корпоративної культури, що трансформує процес впровадження прогресивних змін у необхідну складову функціонування підприємства. Отже, розуміння процесу здійснення всебічних інноваційних трансформацій для збереження стабільності та безперервності розвитку підприємницького потенціалу є важливим для керівництва підприємств.

Література:

1. Волобуєв Г. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств / Г. С. Волобуєв // Економічний вісн. Донбасу. – 2016. – № 3(45). – С. 213–217.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.me.gov.ua>.
4. Подрез-Ряполова І.В. Регіональний інноваційний потенціал: шляхи стимулювання та перспективи розвитку. / І.В. Подрез-Ряполова // Регіональні інноваційні ініціативи: завдання та шляхи вирішення : зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу, 5 квітня 2019 р. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. С. 92–96.